

11134

НОВА ПОШТА

Примерак 12 филера

„НОВА ПОШТА“
 излази сваког дана ујутру, осим
 празничних дана и дана
 Радована и администације,
 издана у Београду, Београд
 Телефон: 3-39. Цена: 173
 Так. рачуна код Поште, штед. 18.254
 Цена претплате: 8.20 дина,
 тримесечно: 9.20 дина

Год. III.

Увидек, петак, 19 фебруар 1943

Број 38

НЕМАЧКЕ ТРУПЕ И ДАЉЕ НАПРЕДУЈУ У ТУНИСУ

Према извештају Немачке врховне команде, Харков је евакуисан

Јапанци су ошпочели велику офанзиву у средњој Кини

Из Главног стана Воје Рајха се саопштава :

У брдској области Западног Кавказа и околини Краснодара непријатељски напади су свугде остали безуспешни. У току наших напада јужно од Новоросијска одбацили смо непријатеља од обале.

У простору између Азовског Мора и југоисточно од Орела огорчене борбе трају и даље.

Наше трупе су град Харков — после планског уништења важних војних уређаја — евакуисале. Немачки тенкови су јужно од града противнападом растурили један непријатељски пук. Ваздухопловство је у околини Харкова низом убацавања нападало непријатељске јуришне трупе и колоне у маршу.

Северно од Курска бројни напади и продори непријатеља пропали су уз велике губитке по њега.

У одбранбеној битки јужно од језера Ладога наше трупе су поново одбиле Совјете, који су узалудно покушавали да продру у немачке положаје. Непријатељ је изгубио 38 тенкова и претрпео тешке крваве губитке.

У Северној Африци успешно смо наставили нападачке акције које трају већ данима. Одреди ваздухопловства умешали су се у борбе на земљи и нанели осетне губитке непријатељу у тешком оружју и мотORIZEDOVANИМ возилима.

У области западно од Алжира један одред немачких борбених авиона потопио је један транспортни брод од 8.000 тона, а један други брод сличне величине поготком бомби оштетио.

У Егејском Мору један немачки ловац подморница оборио је од три нападачка торпедна авиона два, а трећи тако тешко оштетио да се треба рачунати са његовим губитком.

Пред норвешком обалом једна обална батерија ратне морнарице у току неуспелог напада извршеног на један немачки конвој са више пуних погодака потопила је једну непријатељску подморницу.

Прошле ноћи у току узнемиравајућих летова неколико енглеских авиона над Западном Немачком бачено је без плана неколико бомби.

Брзи немачки борбени авиони извршили су по дану изненадне нападе на обална места у јужној и југоисточној Енглеској, као и на патролне чамце који су били у обалним водама.

Председник владе и министар спољних послова Калаи Миклош одржаће говор о спољној ситуацији пред одбором за спољне послове

Крајем ове недеље биће четри важнија политичка догађаја. У четвртак држи свој уобичајен клубски дан владина странка МЕР. Том приликом одржаће се више актуелних предавања о аграрној политици. Овим предавањима присуствоваће и чланови владе.

Велико занимање влада за седницу одбора оба дома за спољне послове, која ће се одржати у петак у 11 часова у Парламенту. После подне истог дана, у пет часова, одржаће пред одбором Горњег дома за спољне послове председник владе и министар спољних послова г. Калаи Миклош говор о актуел-

ним питањима. О овим седницама, како за сада изгледа, даће се само кратко формално обавештење.

У петак пре подне у 11 часова одржаће Горњи дом своју седницу. Интересантност ове седнице је у томе, што ће први пут присуствовати новопостављени чланови Горњег дома. У Горњем дому настале су промене у члановима, а и повећан је њихов број.

У суботу држи своју седницу државни одбор четрдесетдвојице, који ће расправљати три важна актуелна финансијска питања.

Немци врше скраћивање јужног дела Источног фронта

Совјетске трупе скоро не ометају ове покрете

Берлин, 18 фебруар. (ДНБ). Према саопштењима приспелим у Берлин, на јужном сектору Источног фронта настављају се отпочети покрети повлачења ради скраћења фронта. Према зна-

цима, совјетске трупе једва могу да ометају ове покрете. Тако на пример није им успело ниједан већи одред да онколе. Напротив, немачке трупе врше сталне противнападе на болшевице.

Званични јапански извештај о бишкима код Соломонских Острва

Токио, 18 фебруар. — (ДНБ). Главни стан у Токију саопштио је 18 фебруара следеће:

1. На сектору Соломонских Острва јапанско поморско ваздухопловство заједно са противавионском артилеријом од 10 до 16 фебруара оборило је 64 непријатељска авиона, а један оштетило. Са јапанске стране изгубљена су два апарата. Сем тога јапански авиони су изазвали мању штету на неколико ратних уређаја.

2. У јужном делу Тихог Океана јапанско ваздухопловство и противавионска артилерија од 1 до 15 фебруара оборили су без сопствених губитака 4 непријатељска авиона, а 5 уништили на земљи.

3. На сектору Алеутских Острва јапанско-поморски авиони за-

једно са војском и ратном морнарицом од 10 до 15 фебруара оборили су без сопствених губитака 5 авиона, а 2 уништили на земљи.

Наставља се повлачење англо-америчких трупа у Тунису

Генерал Ајзенхауер врши регруписивање трупа

Лисабон, 18 фебруар. (ДНБ). Посебни дописник енглеске обавештајне службе јавља из главног стана Савезника у Северној Африци да су англо-америчке трупе пошто су се повукле из околине Фаида сада заузеле положаје испред ланца брда који се пружа ка југозападу. Ова чињеница би значила да напуштају Фернану.

Циљ пута њујоршког бискупа у Ватикан

Рим, 18 фебруар. — (Трансконтинент). У ватиканским круговима и надаље наглашују да не може бити никакве сумње у погледу циља пута њујоршког бискупа Спелмена и да ће са Папом водити разговоре који неће имати карактер само прквених питања него и много већег значаја. У ватиканским круговима наглашују да ће после посете Ватикана Спелмен посетити америчке трупе у Северној Африци, а затим отпутovati у Енглеску.

—ооо*ооо—

ИЗМЕЂУ ВАТИКАНА И СОВЈЕТСКЕ УНИЈЕ НЕ ПОСТОЈЕ НИКАКВЕ ВЕЗЕ

Рим, 18 фебруар. — (ДНБ). Меродавни кругови у Ватикану изјавили су да уопште не одговара истини вест руске обавештајне службе, а коју је објавио лондонски „Дејли Еџус“, по којој је Папа Пије XII вољан да прими једну нарочиту совјетско-руску дипломатску делегацију. Ова вест је без икаквог основа. На надлежном месту у Ватикану указују да са владом у Москви за сада не постоје нити дипломатске нити било какве друге везе, шта више ни у погледу опскрбе ратних заробљеника и давања обавештења о истима. Московска влада такође је одбила да даје обавештења у погледу заробљеника.

—ооо—

РУЗВЕЛТОВ ИЗАСЛАНИК У БРАЗИЛИЈИ

Буенос Ајрес, 18 фебруар. — (ДНБ). Џонстон, председник америчке Трговачке коморе, стигао је у Рио де Жанейро где ће — као што је рекао — предати председнику Варгасу поруку Рузвелта. Рузвелт у својој поруци тражи да један од мировних услова буде демилитаризација западне обале Африке. То треба спровести у таквој мери да се на западној обали Африке никада више не појави опасност за две америчке државе. (МТИ).

Око Беверидовог плана

Октобра, 18 фебруар. (ДНБ) — Према лондонском дописивку „Датенс Никетера“, у Лондону сматрају да потребно да Черчил у последњем одлучном тренутку да своју реч у дебити око немачког Беверидовог плана, пошто је потребно рашчланивати ситуацију која је настала после корака Радничке партије. Према дописивку листа, енглески министар унутрашњих послова, Морисон, даће изјаву и уколико би опозиција приликом гласања о Беверидовом плану добила велику тачу да ће влада поднети оставку.

Према лондонском извештају „Овенска Моргенбладета“ у енглеској престоници рачунају са оставком министра Радничке партије. Према „Овенска Дагбладета“, Черчил није вољан да осујеи Социјално министарство, а наспрот томе по „Манчестер Гардијану“ реформе потребне за Беверидов план не могу се извршити ако не постоји министарство које ће одговорати за њих. „Отар“ хитно захтева Министарство социјалне заштите и пребације влади да у вези са Беверидовим планом није показала ни одлучност ни храброст.

Кроз ШТАНУ

БЕВЕРИДОВ ПЛАН

„Регели Маџарорса“, у осврту на т. зв. Беверидов план о којем се сада расправља у енглеском парламенту, пише: „Беверидов план, као што је познато, има за циљ послератну друштвену реорганизацију у Енглеској. Према плану, сваки ће енглески држављанин бити осигуран против болести, несрећног случаја, старости и незапослености; даље ће, другим детаљним мерама, бити спроведене и породичне заштите. Беверидов план би, дакле, остварио револуционарне новост, и великим кораком би приближио Енглеску социјалним друштвеним животним формама. План стоји у разумљивој опреси са конзервативцима, а погађа и осигуравајућа друштва, која би потпуно изгубила своје оправдање опстанка“.

„Беверидов план је — пише затим престонички лист — дошао пред Доњом дом. У име владе изјаснио се сепаратно Андерсон. Изјавио је да влада у принципу прима главне тачке плана, до коначан суд још не може дати. Андерсон је одбио поглавито онај део

плана где се тражи да се одмах успостави социјално министарство. Уместо тога влада засад жели да прошири надлежна министарства, и да успостави социјално Врховно већство стручних лица. Андерсонова изјава је у Доњем дому и у јавности изазвала разумљив одјек. Енглеска се, као и толико пута у историји, — вели завршило „Регели Маџарорса“ — налази у стању унутрашње револуције без проливања крви“.

„Пестер Лојд“ доноси од свога римског извештача: „Питање које су стварне територијалне амбиције Совјетске Русије у Европи стоји сада у центру расправљања. Повода за то дају, поред догађаја на Источном фронту, две нове чињенице: прво, учествовање Совјетске Уније у т. зв. „месецу Сједињених народа“ који се сада приређује у САД-у, а друго објављивање једнога чланка у Московској „Правди“ у којем се поново изнесе и подржавају совјетско-руско-аспирације на балтичке државе и Бесарабију“.

Лист наводи затим пресуде римског „Месаџера“ који означаје као циљ садашње америчке пропаганде за уједињене народе „да се стремљења Совјетске Русије доведу у складност са циљевима Англосаксонаца у овоме рату“. Овима би, пише римски лист, било врло мило кад би Совјетска Русија одобрила овећана начела Атлантских-карте, а удржала се од потпомага једнога властитог рачуна. „Но Стаљин не показује склоност да тако нешто учини“ већ жели да унапред рашчлани нејасности, па и чланак „Правде“ има само циљ да „ствар разбистри за отклањање каснијих неспоразума“.

У Италији све то нимало не зачуђава — пише, према „Пестер Лојду“, „Полово де Рома“. Још је врло добро у осећању неуспех оне британске мисије која је пре избијања рата путовала у Москву да од Стаљина издјестује респектовање независности Балтичких држава. Но та потврда непромењених совјетско-руских захтева — држи лист — није у овоме тренутку безначајна, кад се помисли да Сједињене нације воде рат у име Атлантских-карте, т. ј. гаранције независности овим малим народима. Очигледно Русија већ верује да, с обзиром на свој велики удео у војним предузетима може да према својим Савезницима иступи као господар. А све то извесно није још ништа у упоређењу са овим — подвлачи италијански лист — што би Совјетска Русија још урадила ако би доиста победила“.

„Нојес Винер Таблет“ доноси из Анкаре: „Откако су се војне операције у Северној Африци помериле са египатског тла на запад, у логарично подручје Туниса, те Египат тиме испао из непосредне ратне зоне, онајају се у Каиру значајно тенденце политичке самоволе према британским покушајима турсања. Поводом муслиманске новогодишње светковине, Министар претседник Нахас паша је у једној посланици ректору универзитета Асхар снажно подухвао египатску вољу за миром. После те посланице је у Лондону донесена одлука која бесумње погађа британску

У Немачкој са поверењем оцењују ситуацију на Источном фронту

Берлин, 18 фебруар. (ДНБ) — После совјетских напада који бесне на Источном фронту три месеца, у Немачкој са поверењем оцењују даље операције. Ово поверење се изјаснило тиме да су совјетске трупе до сада заузеле области платила тако тежким губицима у људству и материјалу, који превазилазе сва замисљива. Вероватно је да ће се совјет-

ски напад на овај начин потпуно исцрпити. Сем тога, немачке трупе су се са много мањим снагама до сада срчаном противпопом и несаломљивом снагом браниле од совјетских продора. Ова несаломљива снага је доказ да немачке трупе стоје спремно за решање будућих задатака. (МТИ).

Јапанска офанзива у Кини

Рим, 18 фебруар. — (МТИ). Посебни дописник „Месаџера“ из Токиа јавља радиом да је тзв. централна јапанска армија отпочела нову офанзиву у Кини. Напад је почео у провинцији Хонан, јужно од Нанчанга, где је сконцентрисано 36 кинеских дивизија. Напад стоји у вези с тим што је у овој области почела изградња аеродрома са којих су Американци хтели да изврше напад на Јапан. Терен је тежак, те се не може рачунати да ће Јапанци постићи муњевите резултате, али се може сматрати сигурним да ће брзо освојити ову

област. У Токију рачунају с тим да је на тродневном саветовању, које је одржано прошлних дана у Индији, између Веверла и Дила, енглеских генерала, и америчког генерала Арисада, било говора о великој ваздушној офанзиви на Јапан. Американци намеравају да кроз кратко време отпочну велике нападе на јапанске градове, а поглавито на Токио. У овим плановима Јапанци виде потврду да ће Савезници овим путем покушати да победе Јапан, уништавајући његове индустријске центре и градове.

Борба немачких подморница и авиона прошив једној конвоја

Лисабон, 18 фебруар. (Стефани) — Капетан једног енглеског трговачког брода испричао је како је његов брод и цео конвој који је путовао из Америке у Енглеску нападан и како су га десетковали. Пошто смо напустили Шкотску, приметили нас је једна немачка подморница и почела је са нападом, — рекао је енглески капетан. Ситуација је тек други дан постала судбоносна, када је наш конвој изгубила једна непријатељска ескадрила од 40 авиона бацача торпеда, која се приближила на 20 метара и тек тада почела бацати своја торпеда. Енглески авиони типа Халдеман ударили су се у наше махо-

ва у борбу, али поред свега тога ипак је погођено неколико бродова. Ваздушна напад против нашег конвоја поновио се ношћо дошњаје са 20 авиона који бацају торпеда. Следећи дан продужили су се од ране зоре напади непријатељских подморница и авиона. Потопили су два брода из конвоја. И следећег дана трајали су напади, јачи или слабији, док нас није напало 40 авиона бацача торпеда. Капетан је испричао да је и његов брод потопљен. Није могао да изјави колико је бродова потопљено из овога конвоја, услед тога што је конвој био раскурен

ШЕВА

(PACSIRTA)

Одличан немачки музички филм по чувеној оперети Лехара Ференца

Егерт Марта, Хадмај
Тибор, Хаус Шенкер
и Луције Енглиш

У сали су инсталирани модерни апарати за грејање дворане

интенивију. Преговори између египатског посланика у Лондону Нахат наше и совјетског амбасадора Мајског, вођени месецима на британску иницијативу, дефинитивно су, како се јавља, прекинута као безуспешна, а Египат неће ни „де јуре“ ни „де факто“ признати совјетски режим. Док је са англосаксонског стране Блиски Исток отворен за совјетско-руску инфилтрацију, Египат, на основу те одлуке, инова затвара херметички своја врата свакоме бољшевичком покушају продирања“.

„Донауцајтунг“, у разматрању североамеричких планова за поморску доминацију, наводи исказ вође Пододбора за поморство у америчком Парламенту, Магнусона, који пледира да се Тихи Океан начини америчким „маре нострум“-ом, ако је потребно и силом. „Очигледно је повратак Гвалданара — примењује „Донауцајтунг“ — Магнусону дао потинаја за тако смеле погледе у будућност. За одржање својих ваздушних и поморских путева на Пацифику морало би Сједињене Државе безусловно имати контролу над пацифичким острвима. Једна грана упоришта морала би се пружати до Аустралије, коју Магнусон очигледно већ сматра као саставни део Сједињених Држава, а друга од Аустралије у Јапан, и најзад и од Аљаске у Сиберију. Совјети би пре „Сиберија“ у вези с тиме чули исте тако породо — подвлачи „Донауцајтунг“ — као и захтев проф. Херта се универзитета у Харварду да се Канада анектира да би се заштитила од евентуалног захвата Москве... Најзад Магнусон још захтева да се и Атлантски Океан мора превући твстом америчком саобраћајном ваздушном мрежом, при чему се, дабоже морају створити америчка упоришта на острвима Атлантика и на афричкој западној обали. Тим планом је — наплашује „Донауцајтунг“ — империја листа Магнусон, истина, Лондону прилично стао на жуљ. Ранији члан Горвет дома лорд Стреболги је одмах и искористио аргентински лист „Разон“ у сврху да опрезно опомене Вашингтон у том правцу. Намера САД-а, рекао је лорд, да после рата на целој земаљској кугли постави прави монопол североамеричког ваздухопловства, то је „лак облатић на хоризонту енглеско-америчких односа“. Опредоме посматрачу — примењује завршио немачки лист — у последње време је већ пао у очи читав низ таквих „облатића“ на небу англоамеричког пријатељства. Што досад још није дошло до бури, то не значи још ништа за будућност“.

Мађарски јунаци

Са жарочним јунашвом истакао се у борбама на Дону каплар Гашипар Вилд, командир једног противоклопног тота.

Почетком септембра вођене су са непријатељском борбом са променљивим успехом. Непријатељ је успео да дође у позадину једне наше моторизоване чете и востојама је опасност да исту опколе. За потпомагање наше чете одређен је каплар Гашипар са својим противоклопним топом. Он је својим топом уништио и крајем бољшевицима, који су хтели да опколе нашу чету, а сам лично узео је пушкомитраљез и спречавао га уништавајући га ватром непријатеља на његовом венту. Делом је успео и да их уништи, а преостали непријатељски војници разбежале су се. После овога тога почео је да гони бољшевицима и вишао их је све док их није стигао својом ватром. У међувремену ослабљено је садашње постојење, који су у претходним борбама пали и својетско постојење.

Каплар Гашипар борио се јуначки у борбама које су вођене средином септембра месеца код места Сторожовоје, где је и јуначки погинуо и блиској борби са једним непријатељским тенком.

***

ЕПИСКОП БАЧКИ

Г. Д-Р ИРИНЕЈ ЂИРИЋ
ОТПУТОВАО У БУДАПЕШТУ

Јуче ујутру брзим возом отпутовао је у Будапешту епископ Бачки г. д-р Иринеј Ђирић.

***

БОЛЕСТ ЧЕРЧИЛА

Амстердам, 18 фебруар. (ДНБ) Енглеска обавештајна служба саопштава да министар председник Черчил болује од назеба и да мора да лежи у кревету.

***

БОРАВАК ЊУЈОРШКОГ БИСКУПА У ВАТИКАНУ

Њујорк, 18 фебруар. (БТ) — Римски дописник званично је јавља да је бискуп Опелмон у Ватикан да је бискуп дошао на место болешћу спреченог Талора у Ватикан. За време боравка у Ватикану вођене разговоре са поглавником владе Сједињених Држава, Папом и члановима ватиканског секретаријата о питањима која се тичу интереса Сједињених Држава и Ватикана. Према дописнику, ова констатација је довољна за све оне најважније вести које су раширене о овом масажу њујоршког бискупа. У вези са овом посетом у Рим улазују на то да је бискуп Опелмон у своје време играо важну улогу у успостављању односа између Сједињених држава и Ватикана и да се може сматрати једним од најповољнијих личности претседника Рузвелта.

***

ТОТАЛНА ИНДУСТРИСКА МОБИЛИЗАЦИЈА У ПРОТЕКТОРАТУ

Праг, 18 фебруар. — (МТИ). Прашки листови од четврика до носе званичан наредбу која и на територији Протектората одређује ограничење појединих трговачких и индустријских, као и гостиничарских предузећа. Намештеници затворених предузећа биће стављени у службу ратне производње и уколико им нова зарада буде мања од старе плате добиће тзв. изједначајућу накнаду. Власници и намештеници неспособни за рад добиће помоћ.

Занимљиво предавање Банфи Кароља, главног градског рачуновође и шефа Градског пореског званика, о порезима

Удружење трговаца у Ујвидеку привредило је у својој дому предавање о порезима. Шеф градског пореског званика одржао је пред препуном двораном необично занимљиво предавање у вези са свима пореским облицима и начелом. У вези са платажним начелом, која су сада уручени пореским обвезницима, рекао је да се однос на доходарину из 1941 и 1942 године, а за који је приликом разреза служила основна тачка из 1940 године. Разрез за 1942 годину извршен је на основу установљеног разреза за 1941 године. Приликом разреза пореза, пореске власти саслушале су мишљења заинтересованих удружења и делогата, чија су мишљења служила као основа. После оваквог увода упознао је присутне са прописима доходарине. За основу доходаринског пореза узима се она свота, која се добије прибављањем 50% на овог чисте тачке. Томе се додаје још 10% вавредног државног додатка, 10% градског додатка, 10% основног пореза као порез на инвалиднину, 20% пословног пореза као друмарина, 20% као додаток за ОНЧА, 10% основног пореза и пореза за инвалиднину, као и порез за ратно снабдевање, а сем тога чланови занатских и трговачких комора плаћају у име коморског доприноса 3.50%. Према томе, ако неко има 5.000 пента прихода и његов општи доходарински порез износи 250 пента, мора да плати укупно 525 пента. Градски прирез и тачка не плаћа се, пошто општи тачка порез добија град. Посебан градски прирез терети само земљу, кућу и друштвени порез. Порез на инвалиднину прогресивно расте до 200 пента тачкиног пореза, а преко те своте избацује се 100%.

ПОРЕЗЕ ЗАНАТЛИЈА

Зетим је предавач прешао на професионалне порезе занатлија. Ови порези плаћају занатлије који раде сами, или имају једног помоћника и једног шегрта, односно два шегрта. Овај професионални порез плаћа се на следећи начин. По мајстору 22 пента, за помоћника 10 пента и за једног шегрта 5 пента. Сем тога још и по 2 пента на сваку ову стотину пента, коју плаћа на име закупине локалних стана. Овој своти се додају и сви додаци као и код пореза на тачкину.

ПОРЕЗ НА ПРИХОД И НА ИМЕТАК

Порез на приход избацује се прогресивно. Од изабачене порезе 60% је вавредни додаток државног пореза, 10% порез на инвалиднину, 20% додаток ОНЧА, а 10% од основног пореза на инвалиднину и ОНЧЕ треба плаћати у име пореза за ратно снабдевање. Ко има 1000 пента чистог прихода основне за опорезивање дужан је да поднесе валовницу.

Јавне службеници дужни су подати валовницу у случају када сем плате зарађују годишње најмање 600 пента. Порез на приход морају плаћати и они приватни службеници који зарађују годишње 3000 пента годишње. Из ових разлога свако предузеће је дужно да до 28 фебруара поднесе још један примерак списка припадљивости својих чиновника у коме треба да изнети тачно плате својих чиновника.

Основна пореза на имовину валов- са 1 промил иметка, затим 100% вав-

редног додатка, 100% у име инвалид- нине, 200% у име доприноса ОНЧИ од основне порезе; пореза на инвалиднину и ОНЧЕ 100% плаћа се у име порезе за ратно снабдевање. Валовницу за порез на иметак мора поднети свако оно лице које поседује иметак преко 5000 пента вредности, а приход од овога иметка прелази своту од 5000 пента, и ако нема 1000 пента годишњег прихода, а иметак му вреди 25.000 пента. Затим је предавач саопштио да се увид у описе о разрезању пореза може затражити код државног пореског званика, а градски разрез порезе стављени су на јавни увид у градској кући.

Дипломатска активност у садашњој фази рата

Будапешта, 18 фебруар. (Телефо- ном) — Поред ратних догађаја, који стоје на првом месту, последњих дана било је и интересантне дипломатске активности.

У првом светском рату може се активност дипломатије поделити у два дела иако се не могу тачно временски ограничити. У првом делу дипломатија се трудила да увуче извесне земље у рат, што је и успела, док је у другом делу покушавала да развије акцију за склапање мира.

Исту појалу видимо и сада. У прво време дипломатија се трудила да увуче у рат многе земље, у чему је и успела, а сада када је рат у јеку и када је престала акција увлачења у рат, онајају се разни дипломатски потези, који мисле да расправљају проблеме, који ће се појавити при крају или после рата. Све земље изузев Турске, Швајцарске, Шведске и Шпаније већ се налазе у рату. Дипломатија је довршила, тако рекавши, свој посао, те се сада труди да се бави проблемима мира и послератним животом. Нарочито англосаксонска дипломатија и њихова јавност желе

ПОРЕСКЕ ЖАЛБЕ

Против одлука о разрезању порезе може се у року од 15 дана поднети жалба, коју треба предавати државним пореским званицима. Предавач упозориле пореске обвезнике да у својим жалбама носе само чињенице и да приложе све потребне документе. Затим је предавач објаснио која су лица дужна у току ове године да поднесу нову валовницу. Порески обвезник, чији је разрез пореза постао пражомоћан закључно са 28 фебруаром, није дужан да поднесе нову валовницу ако се слаже са разрезом. Нову валовницу мора поднети овај порески обвезник чији разрез није постао пражомоћан 28 фебруара, а чији приход прелази 10.000 пента, или основна пореза на иметак прелази своту од 200.000 пента, или оно лице, које је почело своје пословање у 1941 години, и они чији се чист приход у 1942 години повећао до 200%.

сензације и коментаришу сваки дан нове догађаје. Енглеска и америчка штампа објављује сваки дан својој јавности нове вести о змиру, које после и сами морају да демантују. Штампа тих земаља донела је у последње време две интересантне вести, од којих је прва била најенергичније демантована. Она се односи на пут фон Папена у Берлин. Народно, немачки амбасадор фон Папен био је позван у Берлин због државља турске штампе, али је, међутим, Берлин одговорио да он веће напуштање турску престоницу. Друга вест односи се на пут њујоршког бискупа Шелмана у Европу и Африку. Чињеница да је Шелман поверљива личност Рузвелта и вођа католичке организације у Америци, као и да је пре поласка дуго преговарао са Рузвелтом, а тек после тога посетио Ватикан, желе извесни кругови да виде у томе политичке могућности за склапање мира иако за ово нема никакве стварне основе. У Риму се меродавни само смешкају овим предвидним намерама. Д-р Н. П.

Теренске тешкоће и минска поља спречавају брзо кретање Осме армије у Тунису

Берлин, 18 фебруар. (Интер- инф.) Заштитнице Ромелове главине, у смислу наређења издатог 16 фебруара, у току ноћи су се повукле у главне немачке и италијанске положаје, да нису биле прогоњене од стране непријатеља. У току уторника претходнице Осме британске армије лагано су следиле покрете

трупа силе Осовине. Њихово напредовање спречавано је од минских поља и осталих препрека, а сем тога Осма армија морала се борити и са осталим теренским тешкоћама. У уторак је продужен покушај Осме армије, о коме је већ раније јављено, да са југа удари у бочне положаје Ромелове армије.

ЕНГЛЕСКИ АМБАСАДОР ВРАТИО СЕ У МОСКВУ

Стокхолм, 18 фебруар. (МТИ). Према информацији Енглеске обавештајне службе, амбасадор Велике Британије у Москви, Клерк, вратио се из Лондона у Москву.

У ЦЕЛОЈ АУСТРАЛИЈИ ПРОСЛАВИЋЕ СЕ ДАН ЦРВЕНЕ АРМИЈЕ

Стокхолм, 18 фебруар. (ДНБ). По наређењу министра претседника Кертина, 23 фебруара прославиће се у целој Аустралији дан Црвене армије.

ПРЕТСЕДНИК ЈАПАНСКЕ ВЛАДЕ О НЕЗАВИСНОСТИ ТАЈЛЕНДА

Токио, 18 фебруар. — (ДНБ). Одговарајући на интерпелацију у јапанском Парламенту, министар претседник Тоџо констатовао је да Јапан у потпуности поштује независност Тајленда и суверенитет Француске у Француској Индокини. Однос Јапана према двома државама ништа се није променио. Са јапанске стране све се чини да се већ постојећи пријатељски односи још више продубе.

Светина

ПЕТАК, 19 ФЕБРУАР 1943

— Постављење професора у Бачкој. Министарство просвете поставило је за редовне професоре у Мушкој гимназији у Сабадки г. Ковач Стрико Золтана и Целик Иштвана, у Ујвидеку г. Лерик Јаноша, Патаки Илону, Калмар Илону, д-р Шерег Ђулу, и Равбар Мирослава, у Зомбору Саурборн Илону, а у Ујвербасу Биро Каролину.

— Мартонош је дао 11.000 пенга у вези са земаљском акцијом за помагање породица хонведа.

— Помен пок. Мите Клицину. У суботу, 20 фебруара, у 10 часова пре подне одржаће породица почившег Мите Клицина у капели на Алмашком гробљу 40-дневни помен.

— У пакњу занатлијама из Ујвидека и околине. Удружење занатлија Ујвидека позива све своје чланове да присуствују предавању г. Банфи Кароља, шефа пореског звања, а који ће се одржати у петак, 19 о. м. после подне у 6 часова у просторијама Занатлијског удружења. Буза тер бр. 13. Тема предавања је: „Разна порески облици“, истовремено Занатлијско удружење позива своје чланове да донесу и своје валовнице на ово предавање како би лакше пратили цео рад.

— Штедња са електричном струјом у Сабадки. Управа Електричне централе у Сабадки издала је позив својим потрошачима да штеде са потрошњом електричне струје. Потрошачи могу прва три месеца ове године да потроше свега 70 од сто од количине струје, коју су потрошили у првом тромесечју 1942 године. Засада се ово односи само на потрошњу обртне и трговачке струје, а не односи се на приватне куће. Важно је да се и у приватним домовима не троши струја узалуд, већ да становници сами сниже потрошњу на могућу најмању меру. Излоге трговачких радња у Сабадки не смеју уопште осветљавати електричним осветљењем.

— Главна скупштина секције ципелара занатског удружења града Ујвидека и околине. У недељу пре подне 21 фебруара у 9 часова одржаће у просторијама Занатлијског удружења, Житни трг. бр. 13, своју редовну годишњу скупштину ципеларска секција занатског удружења за град Ујвидек и околину, са следећим дневним редом: 1. Отварање скупштине, 2. Избор два оверовљача записника, 3. Читање записника, 4. Извештај благајника, 5. Давање разрешнице старој управи, 6. Избор нове управе, 7. Предлози.

— Почели су избори у Турској. У Турској врше се избори за народну скупштину. Већина гласача дало је своје гласове на кандидате народне странке. На трговима, власти су монтирале мегафоне, путем којих су позивали грађане на дужност гласача.

Два претендента на француски престо

Иако рат још увек баци монархисте у Француској све више лежу свој глас и покушавају да поново успоставе монархију. У Француској данас има два претендента на престо. Први је познатији Анри Гиз, гроф од Париза, из краљевске породице Вурбон-Орлеан. Од смрти његовог оца, војводе Жана Гиза августа 1940, Анри Гиз је од стране монархиста признат као Анри VI. На једној недавној манифестацији за успостављање монархије, Анри је говорио и објавио своје претендовање на престо. Мати Анријева је француска војвођиња Изабел, и станује са сином у једном замку близу Бригле, пошто су сви чланови породице Гиз изгнани из Француске. Анри је већ од детињства васпитан као престолонаследник. Учио је језике, државне науке, геополитику, као и други краљевски принцип, али није занемарио ни телесни развој, те је постао напредан спортиста. Пошто су му родитељи од замка у коме су становали створили прави двор, називао је на отицању и поштом титуле „краљевско величанство“. У априлу 1931 венчао се у Палерму са ћерком Пјера дал Кантара, једном гравом бразилијанске Вурбон-Браганца породице. Војвођиња од Браганца, његова жена, донела је у брак, у овако богатом Анри од Гиза, огромно имање.

Анри од Гиза потпуно се уживао у улогу претендента на француски престо. Када је стари Жан Гиз поверио званично 30-огодишњем Анрију „задабијање француског престола, он је приступио свом послу са младалачком снагом. Чинио је сталне посете својој рођаци у Италији, сугрузи војводе од Аосте, трудећи се да успостави везе са најпознатијим конзервативним политичарима у Француској и иностранству. Изнам, за време Трете Републике он није могао тако неметано да води ту акцију, јер су масе француског народа биле против монархије. Француски грађани једноставно се одвајали од идеје краљевства и поштовао је Албера Лебена, председника Републике, који је из једне селачке породице изабран за поштин и заузео највише место. Анри Гиз није имао так среће ни са монархистичком партијом „Акцион Франсес“, јер су њене вође Шарл Морас и експлозивни Леон Доде указивали антирелигиозно држање, док је он, пак, био чист католк. Стога је Анри Гиз основао посебан лист „Курје Ројал“, који је после краћег времена морао да престане са издавањем. Па ипак Анри Гиз је имао доста

— Убили и опљачкали ветеринара у Геделеу. Жандармерија у Геделеу трага за разбојницима, који су убили и опљачкали Бледни Јенеа, умировљеног ветеринара. Ветеринар је у недељу ујутру нађен мртав у своме кревету са разбијеном добањом. Поред кревета лежала је крвава секира. Жандармерија је установила да се ради о убиству и да су најмање два зликовца учествовала у овом грозном злочину. Туче није било, пошто су ветеринара убили на спавању. После убиства обила су ормане и однели разне ствари. Жандармерија трага у свима правцима да пронађе разбојнике.

пристаљна рестаурације у официјерском кору, у круговима научника и књижевника, као и царских аристократа у Фобур сен Жермен. Али ни у једном тренутку тај покрет није постао озбиљан политички чинилац.

Рат, слом и губитак империје природно променили су ситуацију. Анри Гиз је постао активнији него икада, надајући се да ће француски народ замором демократском режимом под Републиком прихвати његов идеал.

Другији стоји отвор са другим претендентом Наполеоном Лујем Бонапартом. Он је још млад човек. Рођен је 1914. Он није богат човек, а његова обећања још мање привлаче Француза него Гизова. „Бонапартизам“ данас нема озбиљног корена у Француској. У једној малој соби на сирату, негде код Луксембургског парка постојала је раније „кванцеларија бонапартистичке партије“. Војвода Мира, вођа партије, с времена на време приређивао је „пропагандне вечери“, у свечаној сали своје палате са наполеонским орловима, шаролито обученим гадистима, али сам Париз, а с њим и цела Француска, понављала је само Наполеона Првог злати Капорала и није се освртала на бонапартизам. У изложима Ри д Револа хиљаде Наполеонових биста текло је на кушце, радознали људи гурали су се под позлаћеном куполом Манзара око огромног порфирног ковчега јавео је и цветао култ Наполеона, али сам бонапартизам са којим је крајем прошлог века требало рачунати, сведен је сада само на забаву неколико немобилних породица. Самом Наполеону Лују Бонапарти био је забрањен боравак у Француској и о њему се врло мало знало. Узмуд се он позивао на своје славно порекло, боравак му није дозвољен у Француској.

Међутим, он се није задовољио својим положајем, те сада, када је Француска страдала и настала ратна могућност, вото тако чини покушаје као и његов сугарник Анри Гиз. На Женеве, где је до сада живео, покушао је са неколико пристаљних аутомобилом да се пребаци у Шпанију. Међутим, морао је проћи кроз Јужну Француску. Његов инкогнито у току пута био је откривен, те је негде у Пиринејима ухапшен. Када је ноћу позивом префекту јављено телефоном зухватио смо Наполеона Бонапарта, помислио је да с њим наведе рђаву шалу, те је љутито одговорио:

— Онда ухватите и аустријског цара Франца Јосифа Првог!

Касније је утврђена заблуда, те ће сада Французи поново пребацити овог потомка Наполеона у Швајцарску.

— Три провалника пре судом. Јуче је суђено тројици провалника о којима је пре неколико дана писала „Нова пошта“. То су Бела Новачек, Жарко Обреновић и Андраш Бевиз, који су провалили у стан где су биле смештене ствари породице Ерлеш. Данас је пред судијом појединцем д-р Лугошијем расправљен њихов случај, те су осуђени на по 7 месеци робије и 5 година губитка часних и политичких права. Пресуда је правитољна за Бела Новачека и Жарка Обреновића, док се Бевиз жалио због оштре казне. Заступник јавне оптужбе г. д-р Бранислав Павловић је у његовом случају поднео жалбу Апелацији због благе казне.

ПРИЛАГАЧИ земаљске акције за породице хонведа у Ујвидеку

Сабарна акција, која је поведена у Ујвидеку за помоћ породицама хонведа из Ујвидека, постигла је врло леп успех. „Нова пошта“ ће од данас доносити имена грађана, који су својим прилозима омогућили успех ове акције.

По 1.000 пенга приложили су: Железна и емална индустрија К. Ф. Т. из Ујвидека, Управа творнице свиле и памучне робе Драг. М. Растван, д-р Вагнер Карољ, 6. Штедионица Дунавске бановине и Пап Јанош.

По 500 пенга приложили су: Загребачка трговачка и индустријска банка д. д. „Новинце“ и радница Железне и емалне индустрије К. Ф. Т. Ујвидек, Немачка пољопривредна задруга „Аграрија“.

По 400 пенга приложили су: Мађарско грађанско певачко друштво, Жевска секција Мађарског певачког друштва.

По 310 пенга приложило је: Занатлијско удружење града Ујвидека и околине.

По 300 пенга приложили су: Вауер Ф. Ф., Творница чарала, Робн Калман, Ујвидечка ливница и Творница метала и машина Кертес Шандор, д-р Марош Карољ, д-р Нађ Иван, Брајнер и друг.

По 250 пенга приложили су: Прво мађарско опште осмиславајуће друштво, Ковач Бела, Немачка Фолксбуна у Мађарској.

По 200 пенга приложили су: Југословенска занатска банка д. д. Барт Домокош, Удружење фиксериста из Ујвидека, Шпирер и Вермеш, Текстилна индустрија, Славја д. д.

По 150 пенга приложио је: Јокај Тоговај.

По 100 пенга приложили су: М. О. и удружење града, Миклош Танурчи, хотел „Краљева Јелисавета“, Дуњерска вивара „Штолц“, Дуњерска Интван, Фаркаш Ђерђ, Пап Ђерђ, Богвар Андор, Новокович Ђерђ, Д-р Вагнер Петер, Д-р Дириш Лајош, Далвичека задруга за продају риба, Оливиер Карољ, Голон Милан, Бачка трговачка банка д. д. Чанг Пал, Колман Интван, „Плевна“ творница бонбона, штампарија „Уранија“, Франк Лајош и син, Мађарска народна банка, Дом Немца у Мађарској, Михаел Интван и „Православна српска црковна општина у Ујвидеку“.

По 50 пенга приложили су: Барта Интван, Задруга Срба занатлија у Ујвидеку, Барта Јанош, Бем Армин, жена Нетел Салос, Продановић Мирко, Бељин Прожа, Венцел Адолф, Удружење штампарских радника у Ујвидеку, Прво долвичека земљачка творница д. д. Шпрајнер Оскар, Бернолд Силвестер, Рожа Бела, Нелева Салисло, Народни хотел, Вилерком Јанош, д-р Хербуд Ференц, Удружење кривдња, Српско добротворно удружење, Никовић Арса, Милер Фриђеш, „Селектор“, Даниел Андраш, Удружење радника из Ујвидека и д-р Форсел Рихард.

По 40 пенга приложили су: Ковач Шандор и Виги Андраш, Фехер Антал и уд. Баржањ Јозефа.

По 30 пенга приложили су: Шмит Филс, Рожа Јанош м. л., Павичевић-Мозер Рожа, Рудолф Шандор, Пап Петер, Лазар Пал, Розенберг Фриђеш, Карлош Миклош, „Вигнота“ творница, „Вигнота“, творница етикета и папаче робе, д-р Урбањ Јанош, Сабо Имре, жена Вауер Ђерђа, Лерер Имре, Варадн Калман, Франк Ференц, жена Ракић Лукча, Частван Ђерђ, Малетић Лукча, Водлушек Јанош и Вајковић Ђерђ.

Апел људима доброг срца

Далас се у нашој редакцији пријавила Станка Зотана, мајка петоро деце, која је позивом дошла из Сента-маша да обрати пажњу племенитих људи на себе и на беду у којој живи. Муж јој се налази у немалком збробљеништву, а она, не баш најздравија, од рата на овамо мучи се са својих петоро деце, од којих је најстарије старо 12 година, а најмлађе старо свега 7 година. Сирота мајка петоро деце моли људе племенитог срца да јој однесу лично, или да поштанском упућеницом упуће своје прилоге на њену адресу: Станка Зотан, Сентамаш, Лехар улица број 9.

★

У великој беди, на периферији Ујвдеке, живи Савета Микшић са својом децом. Јуче по подне посетио је наш сарадник «стан» Савето Микшић, мајке троје деце, од којих је најстарије старо 10 година, а најмлађе свега три године. Сирота мајка троје деце живи у једној малој кухињи, или боље рећи крошњари, пошто се један део куће већ давно срушио, док други преостали кровни део служи и данас за стан мајке са троје деце. Сви троје налазе се голи и болни, и не могу да напусте «стан», односно кухињу у којој проводе ове гладне дане заједно са својим најмлађим братом, који је поред све беди и немаштине и оболео последњих дана. Деца уопште не могу да напусте свој отац, пошто немају чега на себи, те се моле људи племенитог срца да помогну ову сироту мајку и децу чији се отац налази у немалком збробљеништву, да их посету или да им упуће своје прилоге на адресу: Савета Микшић, Ујвдека, Шош Бара (Слана Бара), 48.

★

Један апел... Пишу вам из Жабља: У Жабљу живи удовца Мара Пљачић са седморо деце. Најстарије има 18, а најмлађе 1/2 годину. Мати, иако болесна, ради да би им направила ма само и хлеба. Деца су боса и гола. Једно је болесно. «Апелујте на људе племенитог срца да је помогну у њеној беди и немаштини». — пише наш читалац Р. Р. у дописници. — а нарочито апелујте на наше газде, који су здрави велике терлице... Адреса Маре Пљачић је: Жабља, Кошут Лајош ул. 4.

★

Читаоци пишу: «Продружимо се предлогу г. Суботина, лекара, да се оснује фонд «Нова пошта» за помагане небољих. Слажу редовно месечни прилог. Иванка Грујић, учитељица, Алшкобол.

★

Г. Б. Б. из Ујвдеке најавно је да ће за горњу сврху давати месечно по 20 пенга. Г. Н. Ј. из Ујвдеке за исту сврху месечно 10 пенга.

★

— У јучерашњем броју «Нова пошта», на 5-ој страни у рубрици «Апел људима племенитог срца», под бројем 3, изостала је тачна адреса Миленке Тапашице. Њена адреса је: Тапашица Миленка, Топољан, 3 (бивше Вадовданско насеље).

★

— Племенит гест овдашњих папучера. Папучарска фирма Пљачић-Бугарски поклонила је сиромашној породици Маре Калембор девет пари папуча у вредности 50 пенга. Папуче су јуче продате Калемборовима.

— Прилози за Мару Влаову. Дарована, Василија, Јованка и Нада Влаовић из Чуруга 5 пенга, Душанка Милутиновић из Зомбора 10, Н. Н. из Уроентивана 10, Ивана Вршећ и сестре, ученице IV разреда из Сремских Карловаца, 30 пенга.

— Помилован оцубица. Окружни суд у Баји осудио је на смрт децембра месеца Гумић Иштвана, младића из Бајасентиштвана, који је на грозан начин убио свога оца, Гумић Иштвана старијег. Отац и син продали су једну краву, па су после обављеног посла отишли у гостионицу, где су пили. На крају су се посвађали и син је ударио свога оца секиром три пута по глави и он је на месту умро. Преки суд осудио је Гумић Иштвана на смрт, а сада је помилован. Казна му је снижена на 10 година тамнице.

— Нове пеге на сунцу. Звездарница у Прагу установила је да је сунце прекривено са новим пегима. Установљено је да сунце сада има 17 пеге, које се постепено упућују ка центру сунца.

— Нова афера са шећером. Детективи Апровизационог званија у Будапешти открили су једну велику аферу са шећером. До сада је истрага установила да је из Дунакеси упућено у Будапешту два вагона шећера, који је продат на црној берзи. Истрагом је откривена цела дружина, којој је стајао на челу Јанош Тил, главни чиновник апровизационог званија у Дунакеси, који је одмах стављен у затвор. Сем њега ухапшени су неки трговци, и агенти који су продавали шећер на црној берзи.

— Нова пресуда по закону о сузбијању скупоће. Судска судија за сузбијања скупоће д-р Лугоши Деметер изрекао је у току јучерашњег дана нове пресуде по Закону о сузбијању скупоће. Петер Шинг из Ујвдеке, Петафи Шандор ул. бр. 82, због тога што је продавао јон на виселе по 14 пенга килограм уместо максималном утврђене цене 7.48 пенга килограм, кажњен је на 100 пенга новчане казне; Васа Глумац из Алшкобола осуђен је на 200 пенга новчане што је продавао дудове дрво у пепаницама по 23 пенга 100 килограма уместо по 4 пенга као што је ово дрво максимално; Супруга Милана Петровића из Опшова, домаћица, продавала је салун по 5 пенга килограм место 2.10 пенга те је осуђена је на 200 пенга новчане казне; Босак Верђ из Каћа продавао је врбовину по 23 пенга 100 килограма уместо 3.60 пенга, колико је максимална цена, те је осуђен на 100 пенга новчане казне; Јулијана Харди, пиларница из Ујвдеке, продавала је кромпир по 40 филера килограм уместо 29 филера колико је максималном утврђена цена за кромпир, те је осуђена на 40 пенга новчане казне. Све ове пресуде су правомошне.

— Микадо се моли за мир. Из Токија јављају да се Микадо моли у царској палати за добру жетву, за унутрашњи мир Јапана и за победу у овом рату. Заједно са Микадом се моли и цео јапански народ, као и сво радништво.

— Повратак војника на ратиште. Сви војници, који се налазе на отсуству, а налазе се у саставу јединица чији број војне поште почиње са 200, а који се до сада не својом грешком нису пријавили својим командама, да одмах крену на пут. Позив у том погледу биће објављен последњим пут 19 фебруара.

— Крађа пернате живине. У последње време учествовале су крађе живине у Ујвдеку. Тако су прошле ноћи непознати крађивци украли из дворишта Јована Фрагуцана, Сабадкаи, 34, 4 гуске у вредности 180 пенга. Затим су непознати крађивци украли из дворишта Богдана Павковог, Сегеди, 8, 8 кокошака. Из дворишта Милована Чекића, Сабадкаи, 81, украли су више комада живине. Полиција је у свим овим случајевима довела енергичну истрагу јер се сумња да су све три крађе дело једних истих крађиваца.

— Зимска кухиња отворена је у Бачфелдвару. На иницијативу општинске управе и школског одбора, као и прошле године, отворена је зимска кухиња у општинским просторијама у којој се свакодневно хране сиромашна школска деца.

— Једанаест дана на сплаву после бродолома. У португалско пристаниште у западној Африци пристало је 27 енглеских бродоломаца. Енглески транспортни брод «Даганба» торпедован је од стране једне подморнице. Бродоломници провели су на мору једанаест дана док их са њиховог сплава није примио један брод.

— Већ по трећи пут ове сезоне отворен је течај школе играња у Бачфелдвару. У просторијама дома девете отворен је течај школе играња на који су се уписали велики број омладинца.

— Неми бал у Сабадки. Управа Грађанске Касине је одлучила да по узору на друге сличне организације приреди у Сабадки за време месојећа «Неми Бал». Ова нема играња одржаће се у просторијама Касине. Отвориће је својим великим говором велики жупан г. д-р Андор Рек. Нарочиту пажњу за овај бал привлачи особа чувеног мађарског књижевника из Будапеште г. Харшани Жолта, који ће такође присуствовати овом немом балу. Приход овог јединственог бала иде у добротворне сврхе.

— Грађани у једној хаванској вароши штрајкују због рђавог водовода. У хаванској вароши Камингеј настао је општи штрајк. Затворене су све радње и сва надлежства из разлога што је град остао четири дана без воде. Влада и власти нису хтеле да учине потребне кораке да се водовод оправља. Дошло је до сукоба између демонстраната и полиције. Више демонстраната је рањено.

— Лале Андерсон, певачица чувене песме «Лили Марлен», налази се на слободи. Немачка телеграфска агенција обавештена је на меродавном месту да је чувена певачица Лале Андерсон, која је стекла славу на целој свету са песмом «Лили Марлен», потпуно здрава и да се налази на слободи, иако Енглеска обавештајна служба јавља да је затворена.

— Избор претседника државе у Уругвају. За претседника републике Уругвај изабран је поново генерал Монорига, који је на избору добио већину од 85 од сто.

Пажња! Позив на претплату

Почетком априла сви ће из штампане књига из српском језику са насловом

Одабрање приповетке

Књигу је написао и уредио г. Милан Ј. Микић, а она ће својом садржином одушевити сваког читаоца, пошто задира баш у живот самих Бачкана, а сви догађаји који се у књизи описују, дешавали су се баш овде у местима јужне и северне Бачке. Књига је штампана на 300 страница, у луксузном повезу, и у претплати кошта свега 4 пенга по комаду.

Надавач г. Милан Ј. Микић обраћа се свима својим пријатељима и љубитељима добрих приповедака да поруче ову књигу у претплати и да тиме омогуће издавачу лакше растурање првог издања овог нашег мањег приповедача.

Претплату слаш на адресу: Милан Ј. Микић, Ада, Хуњади Јанош, 13.

Експлозија у славалишту уља

Тешко повредио један радник

Прекјуче по подне десет се велика експлозија у 1941, априла 13 у улици бр. 1, у славалишту уља Хевор Радник Карољ Чурнић догурао је једно празно буре од уља у радионици где се поправљају твозлена бурет Радник није приметно да се на дну бурета налази мало смрзнутог уља. Када су у радионици почели поправку бурета оквеном, услед велике количине уља се распало и претворило је велика детонација и буре се рило у гас, који је експлозивно. Одјек разлетео у парамшарца. Том приликом тешко је повређен и Карољ Чурнић, радник, који је у врло тешком стању пренесен у овдашњу болницу због врло озбиљних повреда, које је промањив радник претрпео, изгледа да ће му се морати ампутирати обимнога. Власти су повеле истрагу да би утврдили ко је крив за ову несрећу.

— Ситан новац од папира, и одликовање од траке. Како јавља лондонски «Ворлд Ревју», у Сједињеним Државама почео је да нестаје из промета бакарни новац. Услед тога у држави Идахо, да би се наложнадила несташица ситног новца, решено је да се пусти у промет папирни новац. Од сада ће се правити центе од тврдога папира у величини поштанске марке. У тешком положају је и министарство војно — како јавља лист — пошто нема метала за одликовања. Донели су одлуку да више не праве одликовања, него да амерички јунаци добијају траке у разним бојама.

— Позив! Задруга Срба занатлија у Ујвдеку одржаће своју редовну главну скупштину на дан 28 фебруара т. п. у «Заматском дому» (Бузтер 16) о чему се извештава својом чланство Задруге Ујвдеке, 17 фебруара 1943. — Управе. 371

— Рација у Тулону. Француска полиција извршила је у уторак увече велику рацију у Тулону са задатком да пронађе лица која су у последње време допутовала из Марсеја и Вишија. Рација је трајала до касно у ноћ и ухапшено је неколико сумњивих лица.

Дедина шала

Деда је једнога дана изненадно допу:

— Депо, ја имам такав пешир да можете у њему да видите свакојаке животиње, какве год зажелите.

— Живе? — питала су деца радознало.

— Да, да, живе! — уверавао је деда. — Само, захтевам од вас да ко јеларад погледа у мој пешир, нека ћути као зашвиен, нека пет минута не говори ни реч. Дакле, Перце, шта би ти хтео да видиш?

— Једног малог мајмуна, дедиче. Савица је хтео да види магарца. И тако редом, деца су захтевала да виде: гуску, пиле, јожа, итд.

Деда је наместо био пешир да види у једноме углу, својом унутрашњошћу окренут противно од деда. И сад су редом прилазила деца и погледала у унутрашњост пешира, и — захкотала се потајно. Али, по обећању, нико није проговорио док се нису сви изређали.

Онда су сви пронули у гласан смех. Деда је, наима, већ претходно ставио био у унутрашњост пешира — једно огледалце.

Собне игре

Пролеће већ није далеко, али ће снак потрајати можда још дуже времена док се, децо, не будете могли повратити напољу, у слободној природи. Присејте се да се, у доволници, позабавите у соби. Саопштавамо вам овде, децо, две собне игре.

Деца поседлају око стола. Насред стола наместе у један плитак тањир гомаљу брашна, које мора бити чврсто, руком утапкано и изравњано, као мала перамаца. Наврх тога збрца стави се, одрезно, једна повећа бонбона. Сад свако дете добије по један туњац нож. Сва деца, редом, засецају помало брашна, пазећи да се бонбона са врха не ломкине. При тојем се отсечању бонбона свали, тај је дужак да је устима из брашна извади и поједе, — при чему, забогом, буде много смеха.

Друга игра је с тањиром. Деца стану у круг, а један од играча уђе у средину и почине обртати један дрвен — или лемењ — тањир. Док се тањир врти, он брзо позове кога из друштва да тањир ухвати. Кома то не успе, та тањир падне, даје залогу. Игра је још заплетенија ако се сваком детету претходно наклепе име које животиња, риба или птица, па се онда тим именима дозивају.

СКРИВАЛИЦА

НА СЛИЧИЦИ КРАЈ ЧУВАРА, КРМАЧИЦУ ГЛЕДАМ, АЛИ СЕМ ЊЕ ЈОШ ПРАСИЦА ИМА РАВНО СЕДАМ.

ПА КО, ДЕЦО, ИМА ВОЉЕ НЕК РАЗМОТРИ МАЛО БОЉЕ! НАТИ ЋЕ ИХ РЕДОМ ПАЖЉИВИМ ПОГЛЕДОМ.

БРАЦА ЖАРКО

САН МАЛОГ ХАСАНА

У једној, јадној и чистој собици, пуној тошких вунених њидимова, рестао је мали Хасан. Његова добра мајка купила му је разне играчке, а када је Хасан мало одрастао и научно читата предла му је и књиге од књижнице, коју је вредно, содишама, још од своје младости боратио његов покојни отац. У тој збирци се могло наћи много лепих и пробраних књига, које мала деца са великом веселом читају, развијају своју машту и упознају се са пределима далеких земаља.

Читао је тако мали Хасан прито из Хиџаду и једне ноћи, чудно се Сивбасовој срећи и његовом поморском знању, дивио се Аладиновој интригуности и завидно му на срећном сусрету са чаробњаком. И, што је више мали Хасан читао, што је више размишљао и маштао о лопотама далених земаља, том је бивао све тужнији. Његова мајка често је бивала забринута због те његове промене.

Једнога дана, када је мали Хасан за вечеру појео мало више рахат-локума и султтан-халве, коју је мајка у творници савремене свежине додала, он је преко обичаја разне легео на мизидерлук, уздраним прекрасним њидимима и врло брзо заспао. Прочитерених стомак учинио је своје. Хасан је врло неизмерно снажно, а ка сице почео је да сива о оним пределима из књига који су та тако дивно прилачили и мазали у последње време. Тешки персовски тепих, на коме је спавао, однео га је на Далеки Исток, носно лево и десно, преко мора и земаља, док се случајно у једном померању ваздуха, није обрео на једној куполи на

балкону једнога минарета, потпуно сличном оном у његовом граду, само што је био много већи и шери, и имао праве источњачке размере. Када је Хасан погледао са балкона доле, угледао је дивно пределе, и посматрао палме на врху града, које су баш прамале први сјај сунца Истока.

— Како је дивно све овде! — помислио је мали Хасан удивујући пуних плућница свеки јутарњи зрак. — Како је ту све тихо и мирно, без буке фабричких димњака... Сигурно су ту и људи много бољи.

Одједном, мали Хасан зачује се степенца бат нечијих корака. Брзо се скрпеје под ото који се налазио горе на балкону. Сада се појавила једна жена, грубих прста, која је у рукама носила грамофон, навела га, и одјурила доле. Још се мали Хасан није весело ни снашао и охрабрио, а изнад стола зачу се снажан глас који је трубио из грамофонске кутије:

— Алах, на Алах...

Препорасен, он је погледао доле. Ту је видео многобројне верне како се клањају, док је у зраку спазно многобројне прне птице којима као да је било криво што је он први открио тајну прераде модерне технике... Уплашен, верујући да ће га прне птице рашчупати, почео је викати, а у том се — пробудио.

Када је сутрадан његова добра мајка дошла к њему у собу, мали Хасан јој је испричао свој чудни сан. Мајка га је посаветовала да никада више не жуца за оним што није за њога, да се не да лаваравати, да у животу има пуно радостарита, али ко иде правим и поштеним путем, тај ће, пре или после, наћи животну срећу.

Од тога дана мали Хасан се поново поправео. Његови образи постали су руменији, и он није више жудео за далеким и познаним земаљама, него се задовољавао својом, где је човек најсрећнији.

ЧИКА ИВА

РАЧУНСКИ ЗАДАТАК БРОЈ 13

1	4	1
3	3	3
7	7	7

Из горњих девет бројева преуртај пет, али тако да збир она четер броја који остану износи 12.

РЕШЕЊЕ РАЧУНСКОГ ЗАДАТКА БРОЈ 12:

Мајка је било 36 година, а ћерци 12. Пре 4 године мајка је, дакле, била 32 године а ћерци 8 година.

МАЈМУН И ВЕВЕРИЦА

— ПО БАСНИ —

Усред шуме веверници говорио мајмун стари: „Нас мајмуне свако дете с уживањем гледа дуго, Јер смо за све врло вешти, изводимо смешне ствари. А ви само скакућете — јер не знате ништа друго!“

Насмеја се веверница, па са гране скочи чила, — „Да! Ја збиља не знам много — мајмуну је рекла тише — Ал' скокове које чиним ја сам сама измислила, Да! А мајмун све што ради — то од људи мајмунише!“

БРАЦА ЖАРКО

Занимљиве сваштице

Код младих особа поста расту знатно брже ко код старијих. За време од педесет година снажи прст даде око 18 метара постоју.

Амерички Национални музеј има збирку од педесет хиљада аудисит лобав-а.

Жал Верн, као што знате, децо, писио је много путописа и путо-ловних романа. Међутим, он није скоро нигуда путовао, и живео је врло мирно и повучено.

У свима земаљама света укупно штампано је досада преко шездесет хиљада разних поштанских марка.

САВИЦИН СЛУЧАЈ

ПРОХТЕЛО СЕ МАЛОМ САВИ ДА ПОСТАНЕ ЧОВЕК ПРАВИ, ПА КАДА ЈЕ ЗАСИО ТАТА ДОШУЊО СЕ ОН ПРЕД ВРАТА.

ТУ ВАКАЊЕ ГРДНЕ СТОЈЕ, КЛИЧЕ САВА: „САД СУ МОЈИ У ЊИМА ЋУ ИЊИ ДОВЕК, БИВУ САДА ПРАВИ ЧОВЕК!“

ПА „МАШИРА“ — НИЈЕ ШАЛА — А КАД ПРОШЛА ЗОРА БЕЛА, СВА ГА ДИЦА ИСМЕЈАЛА: „МАЊИ САВА — ОД ПИПЕЛА!“

Браца Жарко

IV ВЕЖБАНА

На наше вежбање се наши млади читаоци добро одзивају. Објављујемо прво неколико најуспешнијих алгарама:

У РИМУ ЕНО НОНЕ УМИРУ. (Саставио Милан В. Иванки, VI р., Сентамаш).

Е. ЈАД УДОВИЦА ШАЦИ ВОДУ ДАЈЕ. (Саставила Наде Бељанска, IV р., Кула).

АМИВ ИОА ВАТА ГОЛОГ АТА ВАСИЊИМА. (Саставила Мирјана Жижкова, V р., Оскер).

САВО, ИДИ ВИДИ ОБАС. (Саставила Златица Гаприловић, V р., Сентамаш).

ОНИ ВОЈЕ БЕЛО ВИНО. (Саставила Ивонка Макоши, Сентамаш).

Спазили су нам, децо, и многе решење са котим самогласницима, добро састављена. Немамо простора да све објавимо, па бирамо најбоље:

Хладан, влажан данас дан, а ми хладна сан. (Саставио Тодор Букић, VII р., Болдогасов-фалва).

Сед дед једе пред вече талеће печење, Саставила Мира Новоски, III р. Ујвидек).

Вуку Буру у Сурдуку куму у куку. (Саставио Петар Говедаровић, IV р. Ујвидек).

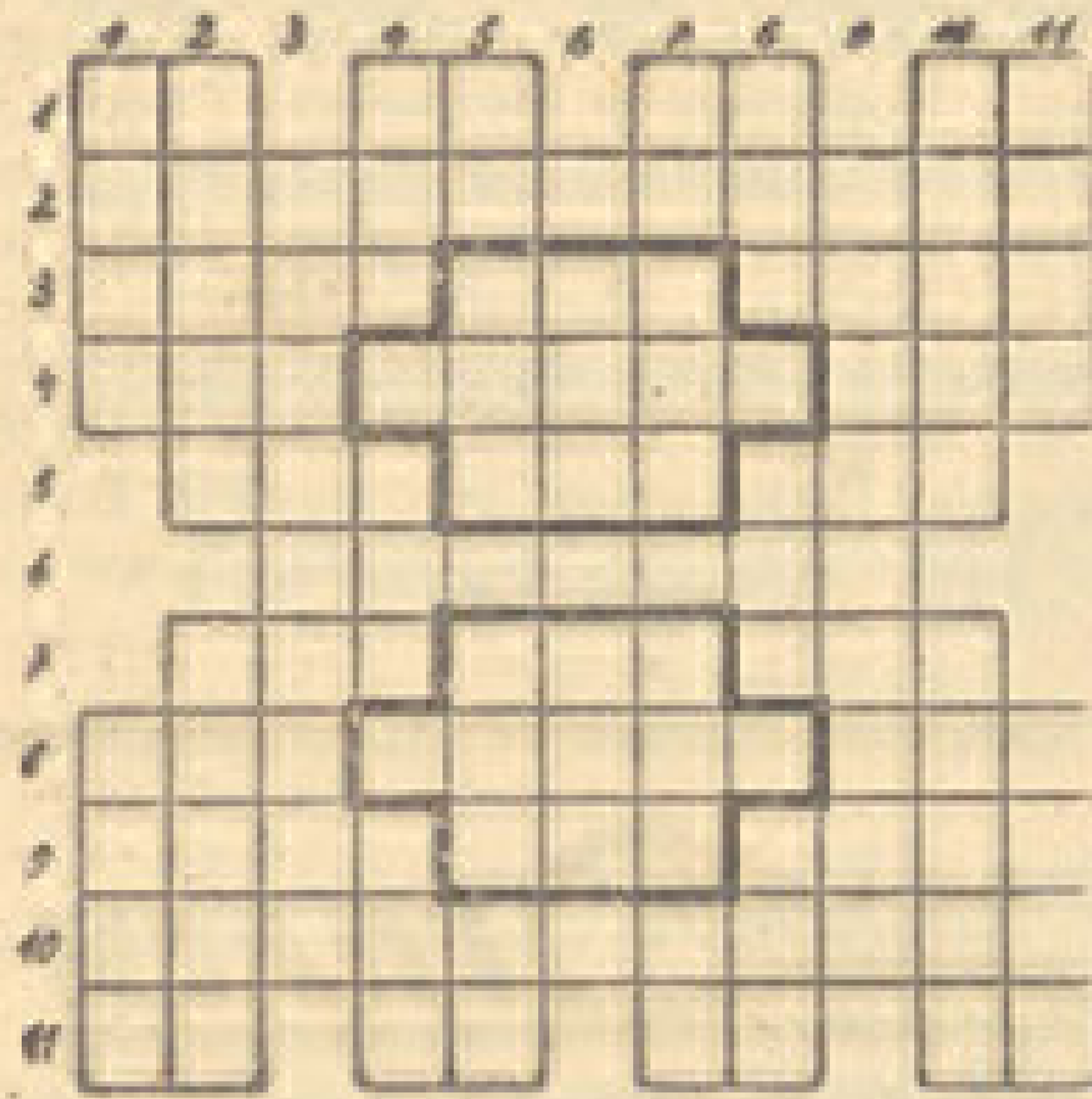
Млада Мара чаршав ткала, па застала крај остала. (Саставио Саша Опра, III р., Тител).

Наша стара мајка данас савала по савала мајка Мирка. (Саставила Марија Најалица, VI р., Обече).

У идућем броју објавићемо нову врсту вежбање.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Број 31.

Водоравно: 1) Осовина — облик глагола бити — коњ — честа скраћеница. 2) Наш недавне умрли на учини. 3) Мушко име — коњски ход — збрка. 4) Лице на библије — глосар — бори се. 5) Уш — домаћа животиња — мушко име. 6) Укућани. 7) Женско име — забавна — женско име. 8) Део реченице — омот — врата зрбе. 9) Пошак — тежност на воћа — угриза. 10) Извинети се. 11) Слова латинице — прена — нота — дво-вокала.

Усправно: 1) Заменница — јаме. 2) Пресај — полица за књиге са одељцима. 3) Заматлија. 4) Трговачка обвезница за новац — сугласник — уштерна заменица — сугласник — похвална песма. 5) Острво (француски) — део воде — вокал — мушки глас — осовина. 6) Вокал — мушко име — сугласник — свежа — сугласник. 7) Коњ — умован — самогласник — медикамент — свежа. 8) Апетит — сугласник — епоха — сугласник — сат. 9) Острво у Средоземном Мору. 10) Делови речи — сабласта. 11) Благачне — италијански поздрав.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 30

Водоравно: 1) Лавина. 2) Јапанка. 3) Маса — тама. 4) Камо — По — ново. 5) Ота — рока — реп. 6) Та — салона — на. 7) Ова — тала — шак. 8) Руно — ро — Маја. 9) Љуба — кара. 10) Матаруга. 11) Њапати.

Усправно: 1) Котор. 2) Матаруга. 3) Лама — Анам. 4) Ласо — с — аган. 5) Апарат — ата. 6) Ва — полар — Александар Евошћ. 7) Ив — око — Ра. 8) Нит — Ана — кут. 9) Адря — а — Мага. 10) Амор — шара. 11) Авенија. 12) Опак.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

ЉУДИ

Нада Мацедонић

Младен није хтео да иде кући. Гаме би поново угледао своју младу, празну, бедом оглодану собу, без намештаја, која је распродоо парче по парче, као и књиге, и оде-ло. Незадовољан, без никаквих материјалних средстава и угледа на бољи живот, очајан и огорчен, чирито ре-шен да раскрети са животом, грче-нито је стекао у целу час бритву час уже размисљајући како да се убије. Целу ноћ провео је лутајући тустим и заснеженим улицама гра-да, све до пруге, по којој су као златишке немале журиле локомотиве. Али није могао да се убије. Није имао снаге. И већ је почело да свиће. А он још живи. За чега није имао храбрости у ноћ, неће имати ни дану.

Саонице су тихо клизале по смр-знутом снегу. Улице су почеле да се луце. Разносач новина пројурн поред њега са великом рпом новина нудећи јутарње новине. У жур-би један број случајно му испале у снег. Младен га механички подиже и поче читати. Његов поглед залу-тао је случајно у рубрику »Одговори уредништву«. Тако је писао: »Посетите нас лично између 10—12 часова. Уредништво«. Младену се учинило да је баш он тај који тре-ба на овај оглас да се пријави. Ми-слима о томе, Младен се унутро у редакцију.

— Шта желите? — упитала га госпођина у претсобљу.

— Хтео бих да говорим са госпо-ђином уредником. — Госпођина му показа врата и Младен уђе. Од ситног деча, доушених цигарета једна је разазнао сагугуте гласе не-ких младина, који су нешто писали. Младен се напашља и приђе првом столу.

— Госпођине, ја сам без новца! — Уредник, не дикући главу, и даље је писао.

— Дошао сам да вас замолим... — Писао немамо, помоћ не дајемо. — рече уредник не преклађући пи-сања.

— ... да напишете чланак. Оуче-ћу се обесити у парку!

— Обесити у парку?! — наједном је уредник озвучео. — А да ли бисте ми могли рећи узрок? — Белешки-ца и оловка отворенице се у руци уредниковој док је гласно понав-љао одломке Младенових речи.

— Младен Тодоровић... 34 године стар... незадовољан, оскудица, беда, немаштина... Јесте ли ожењени?... Ниште... Штега! Вало би замишља-

није кад бисте прво жену и децу удавили, а онда себе убили. Заго-слите! Троструко убиство са само-убиством! Колосална сензација! Али шта ћемо кад их немате. Господо, овај господин дошао је да нам јави да ће се сутра убити!

— Сва су га ошколени одобравајући његову намеру. Пришао му је глав-ни уредник и запитао:

— Да нисте случајно већ били у некој другој редакцији?

— Нисам био, — одговорио је Мла-ден збуњено.

— Хвала вам, — рече уредник и стеже му руку. — То ће бити сен-зација. Изађа ће још пре но што-час полиција да је мртвог.

— А да ли бисте ме повели са-бом? — упита један од младина. — Био даћу вам стотку. Добите по мене кад будете ишли да се обе-сите! — и тутну запањеном Младе-ну новац у шаку. Младен је клим-нуо главом у знак пристанка и по-шао на редакцију. Када је силазио са степеница зато је за собом укљубале кораци, а потом глас уредника:

— Слушајте, пријатељу, да ли би-сте пристали на неки други начин да се убијете; на пример да жиле-том себе пресечете вене, али да преремете прљав. То би било врло лепо, а у ствари вама је свеједно. Даћу вам две стотинарке. Ја ћу одмах све скинути.

Младен је опет климнуо главом и као у сну примио две новчанице.

***

Сутрадан рапорт полициског аген-та гласио је овако:

»У једној крчми у предграђу ухапсио сам човека који је давао утисак лудака. Пратио сам га це-лу ноћ од тренутка када ме је запитио колико има у граду но-винарских редакција, које вољу сензације. Обишао је велики број крчми немилеће тропећи и позивајући свет који се ужасавало да добу сутра да виде његову Хлад-ну укочену лешину у гробљан-ској капели, јер он ће се сутра убити.

При легитимисању пронађена је код њега легитимација на име Младен Тодоровић, као и већа свота новца, чије се порекло ни-је могло утврдити, а за које је ухапшени најавио да их је зару-дио продајући своје мртво тело које га, док је било живо, није могло издржавати.

ДОБРО ЈЕ ПОЗНАЈЕ

— Куварница се разболела. Шта ће-ћеш да ти спремам за ручак?
— Сардине, оламе и сира!

— Због недостатка папира у промету марке малог формата. Јављају из Лисабона да је више држава ради штедње папира увело марке малог формата. У Јужној Африци управа поште из дала је нове марке које су за половину мање од досадашњих.

— У Француској се плаћа порез са металом. Француске службе нове доноси нов закон по коме је одре-ђено плаћање порезе у металу, а не као до сада у новцу. Влада жели да порески обвезници удоволе својој обавези предају метала. У случају да поједини порески обвезник нема до-волно метала, то се власти задово-љавају да своју дужну порезу плати делимично у металу а делимично у новцу. Лице које уопште не плаћа порезу са металом и не преда одре-ђену количину метала, плаћа дво-струки износ своје порезе у готовом новцу. У француском финансијском кругулама најављују да је до ови-мере дошло из разлога пошто је ова мера у Белгији показала одличне ре-зултате. Француска пољопривреда и индустрија потребује веће количине метала и меродавни очекују од овога законског наређења добре резултате.

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ“

МАРИНЕЛА МЕЊА ДУШУ

МАРИО КОНЧИНИ

Тих дана Бунд је имао необично много планова и доносио је велике одлуке. Приметио је да сваки посао, који започне, расте и развија се невероватном снагом. Проналазак инжењера Фоса значајно је читаву револуцију. Основао је и предузеће за израду овога проналазака. Сва конкурентна предузећа дошла су у тешку ситуацију и нису могла да се својим производима конкуришу. Бунд-ов конципи уништавао је велике грустове и тешке индустрије. Сва мања предузећа, да би се спасла банкротства, прилазила су његовом концерну.

Хилда је почела са својим послом и радела је са великом енергијом. Волила је предузеће, давала упутства својим намештеницима, израђивала нове планове и развијала свој посао. Радам добила је шот вољу

за живот. Није више мислила на хајку, на игру и на мале љуба-кања, на све те мале ситне ствари, које су јој пружале радост и жа-лост. Сада више није имала за те ствари времена. Лице јој је постало озбиљно и добила је две дубоке боре. Хилда се није смејала, него је само радила.

Пословни дух Бунда уздицао је сва предузећа. Једно дупро догодило се нешто што је изазвало његов душевни немар. Овој ствари није при-давао нарочити значај, али није мо-гао да се ослободи немара. Добро је једно писмо. Кратак текст овога писма гласио је:

Поштовани господине!
Изгледа да сте услед Вашег по-сла заборавили на обећање да ће-те се повремено јављати. Захваљу-јући само случају и то једном ли-

шту који је донео Вашу слику, се-знао сам да је Вилхелм Бунд иден-титан са Волангјем Сатијем. Нема-те потребе да се бојате индискре-ције. Сем лекарске тајне и друге осовност утицаће да остане Ваша личност и надаље потпуно обави-јена тајном. Јако се радујем, да сте од нашег последњег састанка учинили велики напредак. Најискре-наје Вам честитам на огромним успесима који су само резултат мојих предвиђања. Све се тако до-годило као што се и морало до-стапа. Ваш случај диван је пример науке, чија сам ја само скроман слуга.

Јако жалим да нећу имати при-лике да Вас и надаље посматрам, пошто ћу за неколико недеља услед неких околности које ме не-те присиљавају, да завршам свој овоземалски живот.

Преваште израз мог одличног поштовања
Д-р Донета

Бунд је испустио писмо на свој писани сто. Шта значе те речи? Све се морало догодити као што је

те морало да б. де! О каквом успе-гу науке говори доктор? И на крају шта значе последње речи овога пи-сма, из кога се види да д-р Донета хоће да изврши самоубиство?

На писму није била назначена адреса предаваоца писма. Пошта-ски жиг био је замрљан и није се могло установити где је писмо пре-дато. Бунд је одмах упутно теле-граме управи болнице у Риму. По-сле неколико часова добио је одго-вор да је д-р Донети још пре год-ну дана напустио санаторијум и није знали да пошаљу тражену адресу где се сада налази. Није могао да пронађе ни у списку лекара њего-во име из чега је закључио да иште не зрши своју лекарску праксу.

XI

Инспектор Робинати у својем слободном времену читао је новине. Није он читао чланке о великим дога-ђајима политичке природе него мале скривене вести из којих је добијао извесна обавештења. Две мале вести сасвим су привлекле ову његову на-жњу.

(Настаће са)

Петак, 19 фебруар.
Вукоп епископ, Конрад.

БИОСКОПИ

РАКОЦИ: Шева,
НЕМЗЕТИ: Вечера са подвалом,
ЗРИЊИ: Четврто колело,
АТИЛА: Први бал,
Претоставе у 8, 5 и 7 часова.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Гросингер, Мусодичи ул. 30, тел.
23—95.
Половић, П Ракоци Ф. ул. 124, тел.
33—74.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођено: 1 мушко и 1 женско дете.
Венчања: није било.
Умрли: није било.

РАДИО

19 фебруар 1943.
БУДАПЕШТА, 7.00: Јутерња музика
• 10.15: Штраусова валица
• 12.10: Војна оркестар • 14.00: Циганска музика • 17.00: Цео • 22.10:
Радио оркестар • 23.10: Мађарска
осема.

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту: 4.31 (путничка а од
Сабадке брзи), 20.24.
За Сабадку: 4.31, 8.14 (убрзани мо-
торни, ваза за Зомбор), 18.31 (путнич-
ки воз (сам) до Сабадке).
За Зомбор: 3.53, 10.37, 18.48 (дирек-
тан за Паланку), 17.06.
За Обеча, Зенту, Сегад: 5.30, 14.00
(само до Обеча), 16.38.
За Тител: 6.26, 20.27.
Из Будапеште: 18.08, 22.53 (брзи).
Из Сабадке: 7.38, 20.10 (убрзани мо-
торни).
Из Зомбора: 7. 3, 10.26 (директан из
П ланке), 12.47, 20.13.
Из Сегад—Обечаја: 7.38 (из Обечаја),
10.05, 19.
Из Титела: 6.24, 16.11.

УАК—ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА

У недељу је одржана и друга
утакмица у кошарки између овдашњег
УАК-а и Пољопривредне школе,
која се завршила лако победом
УАК-а. Код УАК-а одличну игру дао
је Ђуре, а код Пољопривредне школе
задовољно је Молнар.

ОДЛАЗАК НАЈБОЉЕГ ИГРАЧА
СК НАДАЉЕ У ТТСЕ (ТЕМЕРИН)

Како сам јављају из Надаље, по-
знати лева бек Ск Надаље Љубомир
Јонков затражио је позвано од управе
клуба разрешницу да би се мо-
гао пријавити за темерински ТТСЕ.
Тиме ће Ск Надаља изгубити једног
од својих најбољих играча. Управа
Ск Надаље у последње време пока-
вала је врло мало отарања за свој
клуб и сада, већ на почетку сезоне,
решила је да попуни све празнине
у клубу, те ће, како нам јављају, тек
када одржати седницу на којој ће се
решавати о многобројним питањима
која дубоко задире у интересе клуба.

Бокс у Сабадки

СВАК победио Мишејешем
и Кишок са резултатом 12:4

У Сабадки је у недељу прире-
ђено боксерско такмичење изме-
ђу боксера СВАК-а и будапеш-
танског Мишејешема. Такмичење
је одржано у дворани Левенте-
дома.

Пре утакмице приређено је
егзибиционо такмичење између
Ђулаија и Тота, Киша II и Мар-
тона. Победио је Ђулаи, а други
пар завршио је нерешеним ре-
зультатом.

Од СВАК-а су учествовали:
Шовљански, Сентђерђи, Киш I,
Кути, Њирати, Лазин, Боршош.
Од Мишејешема и Кишока учес-
товали су: Сентирман, Мар-
тош, Кич, Будан (Кишок) и Ха-
сан, Хегедин, Секе, Сабо (Ми-
шејешем).

У првој тачки Шовљански у
врло лепој техници победио је
на поене свог доста јаког про-
тивника Сентирмана. Борба изме-
ђу Сентђерђија и Мартоша
била је врло жустро, у којој је
Сентђерђи победио на поене.
Киш I у првој рунди успео је да
после неколико плексуса сруши
противника, али овај устаје на
7, међутим пола минута касније

Кич је био нокаутиран. Борба
између Франзера и Буданја мо-
рада је бити прекинута, јер је
код Франзера већ после неколи-
ко удараца наступило крварење.
Следећи пар Хасан—Кути при-
вукло је својом борбеношћу па-
жињу публике. Победио је Хасан.
После десет минута одмора так-
мичење се наставило са паром
Киш II и Мартон. Још су се бо-
рили Њирати и Хегедин у сред-
њој категорији. Њирати је ге-
шком муком победио Хегедина.

Најинтересантија тачка овог
вечера било је такмичење изме-
ђу Лазина и Секе. Лазин је
имао на изглед врло сважног
противника, али га је већ у пр-
вој рунди нокаутирао. На крају
борили су се Боршош и Сабо.
Боршош је већ у првој рунди са
плексусом изабацио свог против-
ника из даље борбе.

Ово такмичење, у коме је
СВАК победио будапештанске
боксере са резултатом 12:4, при-
вукло је многобројну публику,
која се из дана у дан све више
занима за ову врсту спорта.

СПОРТСКЕ ПРИЛИКЕ
У БАЧФЕЛДВАРУ

Већ дуже времена воде се прего-
вори између новооснованог клуба Ле-
венте и тридесетогодишњег БАК-а.
Преговори су најзад уродили пло-
дом и дошло је до фузије ова два
клуба.

С обзиром да Ск Левенте гради
вериднице за све гране спорта, у
парку поред железничке станице, да
располажу са младим талентованим
играчима, БАК који овога пролећа
прославља тридесетогодишњицу осни-
вања, увидео је да је фузија једино
решење за добар напредак фудбала
у Бачфелдвару. БАК ће 6 марта ела-
вити свој јубилеј, а после тога ће
посети име Ск Левенте. Сва спортска
публика пратила је ову фузију са
одобравањем, и већ у понедељак
одиграна је утакмица у Надаље са
тамошњим клубом, који је у прошло-
годишњем такмичењу био први на та-
бели и одиграо се тамо што није из-
губио ниједну утакмицу. Утакмица је
завршена нерешено са 1:1. Овај ре-
зултат уљеза наде да ће фудбал у
Бачфелдвару досећи ову врхунцу
коју је толико година држао.

ПИНГ-ПОНГ УТАКМИЦЕ III РАЗРЕ-
ДА У САБАДКИ

У суботу а у недељу одржане су
у Сабадки пинг-понг утакмице које
су дале врло леп резултат. Циљ так-
мичења био је да се пинг-понг што
више популаризује међу омладином.
Међу такмичарима били су многи
нова играчи, као Бапа, Војнич, Ко-
вачевић, Малушев, Францишковћ,
Михалић, Семлић, Бачић и други,
који, већином, нису успели да про-
дру у прве редове. На прво место
пласирао се играч АТК Рожа. На
друго место Бап на САФК-а, те
Шмет (САФК), Ковачевић (АТК),
Винер (АТК), Сабо (САФК), Врде-
љ (КЛБ) и Хорват (КЛБ).

ТСК (Топоља)—СВАК (Сабадка)
4:3 (3:0). Пријатељска утакмица, Свек
је играо са четвори резерве. Топољци
су играли лепо. Најбољи играч на
терену био је Прнак. Добро су играли
и Калмар, Ранд, Пожван, Меса-
рош, Гергељ, сви из Топоље, као и
Кељереш, Говда и Балаш II.

Скупштина СТИ у Сабадки одр-
жана је под председањаштвом пред-
седника г. Терезиј Гезе. Изабрана је
нова управа у коју су ушли као по-
часни председници гг. Леонак Ђулаи
и Фараго Бела. Председник је г.
Марко Буљовић, председник протсед-
ника Денеш Саулић, потпредседници
гг. Балаж Коши и Тамаш Рукавица.

Утакмице за пинг-понг првен-
ство Сабадке почеле су у уторак
увече. Утакмице ће трајати месец
дана. На пинг-понг утакмицама учес-
тују 12 пинг-понг клубова. Ово је
први пут да за првенство Сабадке
учествује тако велики број клубова.

Нова управа лекоатлетског дру-
штва »Ејстертеш« у Сабадки. Леко-
атлетско друштво »Ејстертеш« у Са-
бадци одржало је своју годишњу
скупштину. На скупштини су једно-
гласно примљени извештаји о раду у
току прошле године. Чланови овог
друштва поставили су 16 окружних
рекорда, одвели су 11 окружних по-
беда и друштво је постало првак
Јужне Мађарске. Затим је изабрана
нова управа. За председника је на
три године изабран г. д-р Леонак
Ференц, адвокат, поч. га. гр. одвет-
ник, а за потпредседника народни по-
славни проф. г. Богнер Јожеф. По-
словни председник је г. Ђене Врие.
Главни секретар је г. Рем Алфред,
секретар г. Николов Густаф, благајник
г. д-р Јоже Лајош.

БАЧКА—МОВЕ СПОРТ (САБАДКА)
3:2 (0:2)

У Сабадки је одиграна пријатељ-
ска утакмица између Бачке и Ск
МОВЕ-а. Бачка је играла у постави:
Стишић, Ђевоковић, Балчија, Секулић,
Станковић, Варга, Тумбас, Бабијановић,
Матковић, Бошлог, Габрић, Барачо-
вић, Чордарећ и Рудински. Спорт је
играо у саставу: Варга, Хуста, Гор-
чек, Марка, Хамора, Демек, Наћ, Бо-
гар, Мелеци, Писањи, Мирнић, Бе-
седеш и Парчић. Голове су дали: Бо-
гар, Мелеци, Габрић, Габрић и Бара-
ковић. Победнички гол дао је Бара-
ковић пред сам крај игре. Бачка је
однела заслужену победу.

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља
реч 10 ф. — За онс, који тражи
службу 50% јединица.

ТРАЖЊА СЛУЖБЕ

ЗАПОСЛЕЊЕ ТРАЖИ мађар месар-
ско-коблицарски помоћник за одмах.
Говори мађарски и српски. Упитати у
Администрацији. 370

ТРАЖЊА

ТРАЖИМ СТАН ЗА 1 МАРТ 3 со-
бе, кухиња и изупросторије (купати-
ло, претсобље, евентуално без тога).
Понуде на Администрацију под
»Стеланс«.

ТРАЖИ СЕ ГОСПОЂИЦА уз троје
мале деце за породицу у једном ве-
ћем месту у Бачкој. Понуде на Адми-
нистрацију. 373

МЛАЂУ ДЕВОЈКУ ЗА КУЋНИ ПО-
САО тражим за одмах, која је вешта
домаћом послу. Марки, штоперај, Ле-
венте ул. 6. 373

БЕРБЕРСКОГ ПОМОЋНИКА И
НАУЧНИКА тражим за одмах. Сте-
пан Кичица, Петрећ. 376

ТРАЖИМ ЈЕДНОГ НОВАЧКОГ
ПОМОЋНИКА. Ступити на посао од-
мах. Милорад Шешковић, ковач, Зом-
бор, Копачи Калмак, 78. 374

КУПОВИНА

ЛОМЉЕНО ЗЛАТО купујем по нај-
већој цени, као и заложнице Градске
штедионице. Сатова и наките примам
у комисиону продају. — Упитати:
СИБЕРИ КАРОЉ, сајбрија и златар,
Увадек, П Ракоци Ференц ул. 4. 222

КУПУЈЕМ МАРКЕ, збирке, стару
преписку. Од 8—9 и од 1/2 до 3. Се-
чоња ул. 13. 313

ПРОДАЈА

ПРОДАЈЕМ: 1000 ком. багрових
тачака за виноград нових; више ку-
бика летана, даска, беле грађе упо-
требљиваних; веште прозора и врата.
Видети: Аљашина, 5. 367

Одговорни уредник и издавачи
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа »Уранија«,
штампарски завод и издавачко
подузеће (власник Јован Келемен)
за штампарску одговорност Јосип
Франк, П Ракоци Ференц ул. 50.
Рукописи се не враћају.